

PREDGOVOR

Kao relativno mlada oblast predmet Regulisanje putnog saobraćaja izučava se na gotovo svim višim i visokim školama saobraćajne struke.

Kao samostalan predmet na VTA VJ javlja se od 1988. godine.

Naročit je značaj ove oblasti u profilisanju savremenog saobraćajnog stručnjaka, a posebno starešine saobraćajne službe u Vojski Jugoslavije. Međutim, zbog brzog razvoja ove oblasti, kao i zbog relativno kratkog vremena izučavanja na VTA VJ, za ovaj predmet se kao nastavna literatura koriste mnogobrojni izvori koji ne pokrivaju u potpunosti program predmeta. Stoga je, u nastojanju da se obogate nastavni sadržaji predmeta, i nastala ova zbirka rešenih zadataka.

Zbirka je koncipirana kao specijalizovana, jer, osim materije iz oblasti regulisanja saobraćaja, obuhvata i druge srodne, odnosno komplementarne oblasti, kao što su: bezbednost saobraćaja, teorija saobraćajnog toka, kapacitativna analiza i sl.

Za lakše praćenje materije koja je izložena u ovoj zbirci, čitalac treba da poseduje osnovna predznanja iz teorije saobraćajnog toka, kapaciteta elemenata saobraćajne mreže, bezbednosti saobraćaja, kinematike vozila, geometrije, posebno trigonometrije, optike, rešavanja proporcija itd.

Zbirka je namenjena studentima VTA VJ saobraćajnog usmerenja a može poslužiti i drugim saobraćajnim stručnjacima.

Materija je izložena kroz 36 rešenih računskih zadataka, te 22 priloga.

Koncipiranje zadataka je pratilo problemske uslove odvijanja saobraćaja, prvenstveno na tačkama sučeljavanja saobraćajnih tokova (raskrsnicama), kao i problematiku percepcije elemenata saobraćajne signalizacije.

Kroz računске zadatke i priloge obrađeni su: problemi vidljivosti i čitljivosti elemenata saobraćajne signalizacije; uslovi odvijanja saobraćaja na nesignalisanim raskrsnicama; proračun signalnih planova za signalisane raskrsnice; kapacitativna analiza raskrsnica; te raspodela protoka na mreži i vreme putovanja.

Tokom obrade računskih primera, u nastojanju da se ostvari što tešnja veza sa materijom iz teorije saobraćajnog toka, kao fundamentalne oblasti za pomenutu problematiku, kroz mnoge primere obrađeni su problemi: konflikti na raskrsnicama, vremenski gubici, tramvajski i pešački saobraćaj na raskrsnici, kapacitet raskrsnica itd.

Rešenja zadataka data su u formi detaljnog postupka proračuna sa neophodnim objašnjenjima i ilustracijama.

Drugi deo zbirke sadrži priloge kroz koje je, u sažetom obimu, data teorijska osnova za rešavanje tipičnih saobraćajnih situacija. Prilozi su koncipirani tako da pokrivaju sve računске zadatke, ali i daju šira teoretska znanja iz dotičnih oblasti.

Naročitu pomoć pri izradi ove zbirke pružili su mi recenzenti nizom korisnih primedbi i sugestija, te im dugujem zahvalnost.

Autor